

Jobba som lots

Har du lång erfarenhet av arbete till sjöss och vill ha ett rörligt arbete på hemmaplan? Kan du tänka dig att klättra ombord på ett okänt fartyg i dåligt väder och sedan ansvara för att föra det i hamn? Då kan lots var yrket för dig.

Som lots arbetar du med att navigera fartyg genom svåra passager längs våra kuster. Du hjälper också fartyg att navigera när det är dåligt väder.

Du är stationerad i hemmet och har jourtjänstgöring. När ett fartyg närmar sig kusten blir du kontaktad och beger dig till den plats där en lotsbåt hämtar upp dig och kör ut till det ankommande fartyget. Ofta har fartyget beställt lots i förväg och du vet ungefär när fartyget kommer att anlända.

Du klättrar ombord, ofta genom att klättra uppför en lejdare, en slags stege. Väl ombord och uppe på fartygets brygga, där man navigerar och styr fartyget, tar du över ansvaret för fartygets framfart. Befälhavaren ombord behåller dock ansvaret för själva fartyget. Med hjälp av den navigationsutrustning som finns ombord, det kan vara till exempel radar, ekolod, satellitnavigeringsutrustning, ser du till att fartyget tar sig fram säkert genom de svåra passagera. Du ger order om vilken kurs och fart man ska hålla och följer noga fartygets framfart med hjälp av sjömärkena och de olika instrumenten.

I ditt jobb som lots kommer du ombord på olika typer av fartyg som har olika typer av navigationsutrustning av varierande kvalitet. Detta ställer höga krav på din skicklighet och förmåga att anpassa dig till olika situationer. Vanligtvis arbetar du som ensam lots tillsammans med befälet ombord på fartyget. Om lotsningen tar väldigt lång tid och du måste ha avlösning, förekommer det att ni är två lotsar som arbetar med samma fartyg.

Som lots kan du också jobba med att kontrollera sjömärken i våra farleder. Till exempel måste sjömärken ställas på plats igen på våren efter att de har flyttats av isen under vintern.

Lotsens arbete är rörligt. Det är också både fysiskt och psykiskt krävande. Du ska klara av att ge dig ut i en liten båt i grov sjö och sedan klättra ombord uppför en lång stege längs fartygssidan. Du måste vara uppmärksam och får inte slappna av under den tiden du lotsar fartyget. Det är ofta små marginaler när du ska igenom trånga passager. Även manövrering, förtöjning av fartygen och dirigering av bogserbåtar via radio ingår i arbetet. Du måste vara bra på att hantera mycket information och samtidigt kunna fatta viktiga beslut.

Som lots kan du också ingå i lokala nautiska råd som sakkunnig.

Arbetstiden är vanligtvis fördelad så att man är i jour i perioder upp till en vecka för att sedan vara ledig lika lång tid. Som lots är du ledig 182 av årets dagar. Du har också 27 semesterdagar per år.

Lotsar utbildas internt vid Sjöfartsverket. Lön utbetalas under utbildningstiden. För att bli antagen till utbildningen, krävs att du är svensk medborgare, har sjökaptensbrev (sjökaptensbehörighet), har aktuell befälspraktik i moderna fartyg, har giltigt GOD-certifikat (General Operator's Certificate), har läkarintyg för sjöfolk, ej äldre än ett år. Urval sker bland annat genom arbetspsykologiskt lämplighetstest. Många av landets 230 lotsar kommer att gå i pension de närmaste åren. Men eftersom nya lotsar huvudsakligen rekryteras från den svenska handelsflottan, som krymper, är det risk för att brist på lotsar kommer att uppstå.

Ingångslönen för lots under utbildning är 24 300 kronor i månaden. Lönen efter fem år är individuell och varierar mellan 26 800 och 29 250 kronor i månaden. Efter fullföljd utbildning tillkommer ett prestationstillägg på 7 000 - 14 000 kronor i månaden.

Arbetet kan vara både fysiskt och psykiskt ansträngande. Du måste var flexibel och kunna anpassa dig till olika situationer och arbeta med olika människor.

Du måste kunna hantera mycket information och kunna fatta rationella beslut i pressande situationer.

För att jobba som lots måste du ha ett godkänt läkarintyg när det gäller syn, hörsel och färgseende.